

SZOCIÁLIS CIRKUSZ

TARTALOM

1. Előzmények
2. Mi a szociális cirkusz?
3. Eszköztár
4. Elméleti háttér
5. Használata egy közösségben
6. Foglalkozás felépítése
7. Mit fejleszt?
8. Nemzetközi szervezetek
9. Magyarországi szervezetek

ELŐZMÉNYEK

1. Innováció a szociális munkában

- 2000-es évek eleje, Mo. → részvételi művészetekkel dolgozó szociális projektek
- marginalizált rétegek megszólítása, bevonása, aktivizálása, közösségépítés

2. A művészetek demokratizálódása

- A művészetek társadalmi szerepvállalására építő gyakorlatok teret adnak az alsó státusú rétegek körében is a művészeti alkotás emberi igényének.
- Művészi produktum → alkotófolyamat (emberi kapcsolatok, felszabaduló közös kreatív energiák)

ELŐZMÉNYEK

3. A cirkusz kijön a porondról

- 70-es évek, Franciaország → újcirkusz
- Tudását megosztja másokkal, tanul másoktól
- Színházi elemek, modern tánc, történetmesélés
- Új karakterek → görbe tükör
- Technikai tudás → interakció a közönséggel
- → társadalmi szerepvállalás!

MI A SZOCIÁLIS CIRKUSZ?

- **Célja** a társadalmi integráció előmozdítása,
- **Eszköz:** cirkuszművészetek
- **Hogyan?**
 - részvételen alapuló formában,
 - a résztvevők maguk gyakorolják a cirkuszi műfajokat
- A művészettel nevelés, illetve a nem formális nevelés egy válfaja.
- Egy fúzió a cirkusz, mint művészeti ág és a szociális munka között.

REGINALD BOLTON: WHY CIRCUS WORKS?

- elméleti alap
- 6 terület → szocializációban fontos

1. Önismeret
2. Szórakozás
3. Kockázat
4. Képzelet
5. Bizalom
6. Munka

MARINTHI MOTA

- a szociális cirkusz programok és a gyermekek emberi jogainak kapcsolata
 1. Személyiségre gyakorolt hatások.
 2. Fizikai hatások.
 3. Csoportra tett hatás
 4. Univerzális értékekre tanít a cirkusz

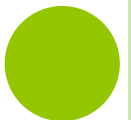
SZOCIÁLIS CIRKUSZ HASZNÁLATA EGY KÖZÖSSÉGBEN

1. Igényfelmérés és kontextus megismerése
 - Forrás személy → lehetőségek, veszélyek, intézményi-, pénzügyi- és társadalmi feltételek
2. Célcsoport megismerése
 - → projekt a közösség igényeire szabva
3. Projekt keretei
 - Célok, várható eredmények, módszerek

SZOCIÁLIS CIRKUSZ-FOGLALKOZÁS FELÉPÍTÉSE

1. Ráhangelő játék
2. Zsonglőrködés/akrobatika
3. Zárás

SZOCIÁLIS CIRKUSZ-FOGLALKOZÁS FELÉPÍTÉSE

1. „Önmagunk felfedezése a közösségi cirkusz által”
2. „Megismerni a cirkusz alapvetéseit”
3. „Meg tudom, meg akarom csinálni”
4. „Közös álmunk, közös alkotásunk”
5. „Cirkusz bemutató”

MIT FEJLESZTHET?

KOGNITÍV ÉS MOZGÁS

- mozgáskoordináció
 - finommotorika
 - nagymozgás
- tér orientáció
 - saját test
 - síkok, irányok
 - 3D
- lateralitás
 - keresztkezesletok
 - alternáló mozgások
- serialitás
- figyelem
 - konzentráció
 - megosztás
 - fókuszálás
- emlékezet
 - vizuális
 - ritmus
- feladattudat
- reflex
- testtudat, testtudás
- reprodukáló képesség
- szem - kéz koordináció
- alul - háttér megkülönböztetés
- forma / alul / tén / nagyságállandóság
- egyensúly

SZOCIÁLIS

- csoportkohézió
- csoportdinamika
- csapatmunka - csapatellen
- önbizalom / másokra vetett bizalom
- barátságok
- kooperáció
- elfogadás
- solidaritás
- felelősségvállalás
- nyitottság
- testi kontaktus

PSZICHÉS

- indulat - és érzelem szabályozás
- kudarc-tűrő képesség
- türelem
- kitartás
- stresszoldás
- gőrcsöngő oldása
- csetep

JUGGLEBOARD (CRAIG QUAT)

<https://www.quatprops.com/>

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

- Cirque du Soleil – Cirque du Monde
 - HH gyermekeknek és fiataloknak szóló projektek
- Caravan Circus Network
 - 12 szociális cirkusszal foglalkozó szervezet elméleti műhelye
 - → cirkusztréneri profil megszületése

SZOCIÁLIS CIRKUSZ MAGYARORSZÁGON

- Magyar Zsonglőr Egyesület
 - Képzések (cirkusztréner)
 - Eseti foglalkozások
 - A cirkusz mindenkié akciócsoport
 - Etnocirkusz
 - Pszichocirkusz
 - Kaj Zhas
 - Hős utca
 - H-52
 - Nemzetközi tevékenységek
 - Ifjúsági cserék
 - Social educircation – nemzetközi tapasztalattmegosztás
 - Zirkutopia (Németo.) – szakmai gyakorlat
- A MZSE-től független szociális cirkusz foglalkozások

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Erős Nikolett: Résztvételen alapuló művészeti gyakorlatok, In: A kurátori gyakorlat és diskurzus szótára, Tranzit.hu, 2012
- „Social Circus – a Guide to Good Practises” (szerk: Sofia Charlotta Kakko, Piia Karkkola) 2011, Tammerprint oy, Tampere
- Bolton, Reginald : Why Circus works?, Murdoch University, Perth, 2004
- Mota, Marianthi: Research project on social circus programs: how social circus programs and institutions are promoting and respecting children’s rights.
- Lafortune, Michel; Bouchard Annie: Community Workers Guide – how will circus lessons be life lessons, 2011, Foundation Cirque du Soleil, Canada
- <http://www.cirquedusoleil.com/en/about/global-citizenship/social-circus/cirque-du-monde.aspx>
- <http://www.caravancircusnetwork.eu>
- <https://acirkuszmindenkie.wordpress.com/>
- <http://www.zsonglor.hu/>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Készítette: Lajos Míra
lajos.mira@gmail.com

